

Ved den foreslåede forhøjede betaling for undervisning i aftenhøjskolen er det forudsat, at administrationen ved godkendelsen af undervisningsplanerne holder aftenhøjskolen i tilstrækkelig højt plan.

I henhold til den nugældende ungdomsskolelov (§ 21, stk. 3) skal kommunen altid yde tilskud til lærerlønningen ikke alene i den kommunale, men også i den private ungdomsskole. Der er imidlertid ikke optaget en hertil sigtende bestemmelse i det foreliggende lovforslag, da man har anset det for rimeligt, at vilkårene for private ungdomsskoler også i denne henseende bliver de samme som for aftenskoler. Den nuværende bestemmelse om lærerlønstilskuddet til private ungdomsskoler har iøvrigt ikke haft synderlig betydning, da der kun har været oprettet ganske enkelte private ungdomsskoler.

Da kommunen imidlertid, såfremt der ikke ad privat vej er skaffet fuldt tilfredsstillende adgang til ungdomsundervisning, er pligtig at oprette ungdomsskole, medmindre der ikke har meldt sig tilstrækkelig mange elever, har man anset det for rimeligt at gøre det til en pligt for den kommune, i hvilken der ikke er oprettet nogen ungdomsskole, at udrede en forholdsmæssig del af det kommunale tilskud, hvis unge fra den pågældende kommune deltager i ungdomsskoleundervisningen i en anden kommune.

En tilsvarende regel kan det være af betydning også at have for aftenskoler, når der er tale om undervisning i fag, i hvilke hjemstedskommunen af en eller anden grund ikke underviser, f. eks. husgerning på grund af lokalemangel. Det må dog i overensstemmelse med det almindelige princip i § 10, stk. 2, være en betingelse for, at hjemstedskommunen er pligtig at udrede en forholdsmæssig andel af det kommunale tilskud, at elevernes deltagelse i aftenskoleundervisning i en anden kommune sker med anbefaling af et flertal indenfor ungdomsnævnet.

Den nuværende bestemmelse om nedsættelse af timebetalingen, når der i visse nærmere angivne fag ikke er knyttet skriftlige øvelser til undervisningen, har man udeladt, da man i det hele ikke mener at burde opretholde kravet om skriftlige øvelser, jfr. bemærkningerne til § 5.

Bestemmelserne i den nuværende aftenskolelovs § 11 om tilskud på indtil 100 kr. til den enkelte kommune til indkaldelse af fremmede foredragsholdere og i aftenskolelovens § 10, stk. 2, om forhøjet tilskud i særlige tilfælde til øvelser eller foredrag ved aftenhøjskoler foreslås afløst af bestemmelsen i stk. 3 angående en udvidet adgang til foredragstilskud til de enkelte skoler.

Det må anses for tilstrækkeligt, når maksimumsbeløbet til indkaldelse af fremmede foredragsholdere fastsættes til 100 kr. pr. almindelig aftenskole — i større kommuner dog 500 kr. — da aftenskolen ikke skal konkurrere med foreninger, som har foredragsvirksomhed til formål. Til gengæld må det være forsvarligt at udvide reglen til at gælde pr. aftenskole i stedet for som hidtil pr. kommune, da der må ligge en tilstrækkelig garanti mod misbrug deri, at det som betingelse for statstilskud kræves, at kommunen skal være med i ydelsen. Man er klar over, at et tilskud af den foreslåede størrelse ikke vil være af nogen økonomisk betydning for store kommuner, men formålet med dette tilskud er hovedsagelig at fremme kulturelle arrangementer i forbindelse med aftenskolen i mindre og mellemstore kommuner, hvor behovet herfor er stort og udgifterne ofte ret tyngende på kommunens budget.

Ved denne bestemmelse og ved bestemmelsen om foredragstilskud på indtil 200 kr. til en aftenhøjskole, hvilken sidste bestemmelse i sine økonomiske konsekvenser i det væsentlige må regnes at svare til bestemmelsen i den nuværende aftenskolelovs § 10, stk. 2,